

som nok vilde stemme for Henvisningen til Ministeren, men i det Haab, at dermed var den Sag ude af Verden. Naar jeg stemmer for Henvisningen, er det i et noget andet Haab. Jeg gør det nemlig i Haab om, at Frugten deraf skulde blive et Lovforslag, der kunde føres ud i Livet og bringe noget godt. Jeg ved saa saare vel, at dette er et af de vanskeligste Felter at lovgive paa, og jeg er ogsaa klar over, at vi neppe kunne hente en Lovgivning fra en fjern Verdensdel og lægge den til Grund for Lovgivning paa vore Enemærker. Ja, det er muligt, at selv vort Nabolands Lovgivning, som jo ikke en Gang er traadt ud i Livet endnu, ikke fuldt ud kan lægges til Grund for en Lovgivning hos os. Men det staar alligevel saaledes for mig, at dette Lovgivningsarbejde ikke kan være vanskeligere, end at det maa kunne lade sig gøre, og jeg har det Haab, at Ministeren maa have baade Villie og Evne til at faa et Lovforslag frem paa dette Omraade. Jeg hørte nok, at de to Ordførere, eller i alt Fald de to Talere for de respektive Parter, Arbejderne og Arbejdsgiverne, mente, at Rigsdagen skulde holde sig uden for deres Enemærker og lade dem selv slaas eller forliges, som de bedst kunde. Hvis det var rigtigt, at det kun kom til at ramme dem, naar de slaas eller forliges, og at det var alle andre uvedkommende, kunde der være noget berettiget i en saadan Stilling, men det kan ikke nægtes, at Forholdet er et noget andet. Det maa ganske vist indrømmes, at naar de endelig faa hejst Kampfanen og faa begyndt deres Kamp paa Liv og Død, er det de to stridende Parter, der i første Instans komme til at føle de Savn og Genvordigheder, som følge med disse Kampe, og navnlig da den Part, som kommer til at ligge under, men det er og bliver dog det store Samfund, der kommer til at betale Omkostningerne ved en saadan Krigsførelse. Det har det været til Dato, og det vil det ogsaa blive i Fremtiden. Samfundet kan derfor ikke staa som ligegyldig Tilskuere ved de Kampe, som de Herrer finde Behag i fra Tid til anden at foranstalte.

Det er vistnok ikke altid saaledes, at det, naar det endelig kommer til Kamp, hvad enten det nu er Strejke eller Lockout, kun er den ene Part, der ønsker Kamp. En Direktør sagde mig saaledes under Lockouten, da jeg bebrejdede ham, at de havde erklæret denne Lockout, som vilde blive saa ødelæggende for Landet, at jeg kunde være overbevist om, at det

var efter Arbejderføernes Ønske de gjorde det. Om det er sandt eller ikke, skal jeg lade være usagt, men der kan være nogen Grund til at tro, at en Gang imellem er den Part, som synes at være den uskyldige, alligevel noget interesseret i — maaske for at holde de underordnede i Tømme —, at der bliver Kamp. Hvordan det forholder sig, er det umuligt for udenforstaaende at dømme om, og jeg skal heller ikke dømme derom. Det, jeg har ønsket at konstatere, er, at Ulykken rammer ikke alene disse to Parter, men hele Samfundet, om ikke direkte, saa i hvert Fald indirekte.

Som neutral Tilskuere kan man lægge Mærke til, at Kampen ikke altid er moralsk til Fordel for Parterne og økonomisk er den altid til Ulykke for dem. Jeg har saaledes opdaget, at saavel under Strejken som under Lockouten føre Arbejderne ikke altid saa hæderligt et Liv som, naar de arbejder. Jeg skal være den sidste til at kaste Skygge paa Arbejderne. Jeg tror, at de ere lige saa gode Mennesker som Arbejdsgiverne, men det er nu en Gang saaledes, at naar Menneskene komme til at gaa ledige, fører det Udskejelser med sig. Jeg tror, at dersom Førerne ville se nøgtern paa Sagen, ville de komme til at indrømme det. Jeg ser vel, at de rose sig af at kunne holde Arbejderne i Tømme, og jeg tror ogsaa, at det i det store og hele passer. Men ved Siden deraf har der været en hel Del Udskejelser, som ikke vilde have fundet Sted, dersom Arbejderne havde gaaet i deres rolige, daglige Arbejde som ellers. Saa baade socialt og moralsk set tror jeg, at de stridende Parter og hele Befolkningen ere bedst tjente med at kunne blive fri baade for Lockouter og Strejker. Begge Dele ere og blive lige ødelæggende. Det, jeg derfor ønsker, er, at denne Henvisning kunde føre til, at vi fik et Lovforslag, som paa en eller anden Maade kunde indskrænke Strejkerne og Lockouterne. Selv om det kun blev med en Fjerdedel, en Trediedel eller i bedste Fald med Halvdelen, vilde der være uhyre meget vundet derved. Jeg stemmer derfor for Henvisningen i det Haab, at Ministeren vil gøre hvad han kan for at udarbejde et Lovforslag, som kunde føres ud i Livet og gøre sin gode Virkning paa dette Omraade.

M. Madsen: Jeg vil ogsaa gerne anbefale dette Andragende til den højtærede Ministers Omsorg. Jeg vil gøre opmærksom paa, at det, som der nærmest er hen-